

Živi in pustki živeti

Ante Špan, 15 let: Sam sicer nisem član Društva proti mučenju živali, a me zaboli srce, ko vidim ob cesti premraženo in lačno mačko, ali pa psa, ki stiskajoč svoj rep med noge šepa za bahavim gospodarjem.

To pa je le majhen delček krutosti, ki nam je vsakodnevno na očeh. Kaj pa bi rekli na podatke, s katerimi nam je svojedobno postregla ljubljanska televizija – namreč, da kitolovke na velikih svetovnih morjih vsake dve minuti potegnejo na palubo enega ulovljenega kita. Tega velikega morskega sesalca ki je, kot trdijo, že na robu izginotja. Na skrajnem severu Skandinavije množično ubijajo severne jelene, kitajci pa z mrežami lovijo losose tik pred odlaganjem iker za kaviar seveda, ter za debelejšo denarnico, kakor tudi losose in kite. Če bo šlo tako naprej se ne bom čudil, če bomo o teh živalih prav kmalu govorili kakor o jadranjski medvedki. Ne morem reči, da se ne dela na izboljšanju stanja. A kaj pomaga, ko pa so oni drugi vztrajnejši in predvsem širokopoteznejši.

Reforma šolstva ali bob ob steno

Majda Kernjak, 18 let. Če se pogovarjam s starejšimi o sistemu šolanja pred dvajsetimi ali več leti lahko vse trdnije zaključim, da do danes še ni prišlo do korenitejših preobrazb. Že res, da smo uvedli nekaj novih predmetov, od katerih naj bi poudarila predvsem »Samoupravljanje s temelji marksizma«. Za princip dela in učenja pa se ni nič kaj dosti spremenilo, če izvzamemo redke debatne ure, ki pa so pogosteje vodene s strani profesorjev kot pa učen-

cev. Tu bo potrebno brez dvoma še mnogo naporov, vse od desetletne osnovne šole naprej. Seveda pa na problem le ne gre gledati preveč črno. Mislim da je najpomembnejše, da je prebit led. Povsem objektivno pa se mi zdi, da se pojavljajo stalno nove in nove težave, ki vplivajo na celotni potek.

Mnogo dobrega pa slišim za izobraževanje ob delu in za delo. Ni izključeno, da se bom po končani srednji šoli tudi sama oprijela tovrstnega študija.

Odtujeni, zbližajte se

Jasmina Stanovnik, 19 let: Čeprav Višni košček nekega velemesta, koder ne bi poznali niti soseda iz spodnjega nadstropja, se vendarle pogosto občuti odtujenost človeka od človeka. To še posebno opazim kot spremljevalka patronažne sestre. Številni starejši ljudje bolehalo sami, brez stika s svetom, ki je takšnemu človeku še kako potreben. Znatno več pozornosti bi morali posvetiti temu problemu, ne le enkrat letno, ko po krajevnih skupnostih organizirajo takoimenovane pogostitve ali srečanja ostarelih občanov. Tem ljudem je bolj kot topla večerja in slavnostni govor potrebna topla, prijateljska beseda, ne pomilovanja, temveč tovarišta in razumevanja.

Zakaj številni otroci z nastankom družine svoje starše puščajo zaprte v starih hišah, najčesteje slabotne ali celo nepokretne, kakor da se to njihovih ne tiče. Ne le, da gre za starše, sorodnike, gre za ljudi. Konec koncev, še žival potrebuje ljubezen in toplino doma.

Življenje nas navdaja za boljši jutrišnji dan!

Praški, kava in še kaj

Miran Laznik, 20 let: Izjemne motnje v preskrbi trga za nekaterimi izdelki široke porabe se, kot kaže, počasi in sigurno umirjajo. Vsekakor pa bi na storjene pomanjkljivosti, ki so do tega privedle, še kako računali tudi v naprej, da nam naš jutri ne bi grenilo pomanjkanje pralnih praškov, kave in še česa. Problema bi se morali lotiti dolgoročneje, da bi le tako pričeli odpravljati globlje vzroke, ki že daljša časa povzročajo motnje v preskrbi z daj, zdaj z drugimi izdelki široke porabe. V obzir bi morali vzeti predvsem neusklajena razmerja med strukturo proizvodnje in potrošnje.

Za motnje v preskrbi v minulih letih je bila sicer še sklenjena vrsta dolgoročnih ukrepov, ko pa je kritično obdobje minilo, smo nanje pozabili. Bomo sredstva za oblikovanje ustreznih zalog najpomembnejših živil na različnih ravneh zagotovili že sedaj, ali bomo odlašali za naslednje krizno obdobje?

Varstvo za vse

Dolores Stojan, 18 let: Kot otroška varuhinja se skupaj s starši varovancev vsakodnevno sprejemam s številnimi težavami. Vendar pa so to težave kratkotrajnejšega pomena ter tako niso posebno pereče. Bolj me zaskrbljujejo problemi, za katere kot odinka ne morem prav nič narediti. Tako je v tem obdobju zelo pereče vprašanje zraka, saj zaradi zastupitve otroke ne smemo voditi na sprehode ali igro v naravi. Tako so vse dopolne nemirni, ne morejo spati ob doledenju uri in podobno. Težava je torej v smogu, ki ne škoduje le malčkom, čeprav ima na njih morda še najkatabrofalnejši vpliv. Vendar pa se mi zdi, da pri tem vprašanju vse preveč gledamo skozi prizmo v globino denarnice pri nakupih čistilnih naprav in podobno. Vse premalo pa se zavedamo visokega davka, ki ga onesnaženost zraka pobira v obliki zdravja.

Vrhu vsega pa smo še danes priča dejstvu, da mnogo malčkov prebije dopoldanske ure v pogosto neprimernem privatnem varstvu. Zelo sem vesela zaradi širokega razumevanja delovnih ljudi in občanov za ta problem, kar se kaže predvsem v pozitivnem izglasovanju zadnjega samoprispevka za izgradnjo vrtcev, šol in zdravstvenih domov. Vsekakor gre poudariti, da se stanje boljša kar pa še ne pomeni, da smo s tem lahko zadovoljni.

Bodočnost manjšim – naša skrb

Vera Flis, 23 – Ne morem si zamisliti lepe bodočnosti ob nerešenem manjšinskem vprašanju naših rojakov na Koroskem. Prepričana sem, da je moč zadovoljivo rešitev manjšinskega vprašanja v duhu 7. člena državne pogodbe doseči le ob obojestranski stalni pripravljenosti na obvezujoče neposredne pogovore ter ob zadovoljevanju bistvenih interesov Slovencev v Avstriji.

Nezamisljiva je logika, po kateri so sproženi sodni postopki zoper slovenske aktiviste, ki so jih oblasti postavile pred sodišča zaradi udeležbe v boju za izpolnitev 7. člena državne pogodbe. Razveseljiva pa je vest, naj bi avstrijske oblasti s 1. julijem 1980 ustanovile srednjo in višjo šolo ekonomske smeri s slovenskim učnim jezikom, pri koroški deželni glasbeni šoli pa odprli slovenski oddelek. Hkrati naj bi avstrijska vlada prevzela vse personalne in obratne stroške za otroške vrtnice v Šentjakobu in Celovcu, kot tudi za vse druge šolske ustanove, ki naj bi nastale na pobudo slovenske manjšine.

Inovatorstvu na rob

Janez Strukelj, 27 let: Vse več in več poudarka je ob ostalih razvojnih dejavnostih namenjeno tudi inovatorstvu. Brez dvoma gre za vejo gospodarstva, ki poleg organizacije dela prispeva največji delež k hitrejšemu razvoju gospodarskega jutra. Postavlja pa se vprašanje koliko in kako skrbimo za njegovo pospeševanje. Celotna inovatorska veriga namreč nosi samo toliko, kolikor lahko obremenimo njegov najslabotnejši člen. Po sedanjih ocenah je to prav gotovo stimulacija in registriranje patenta. Samo inovatorji vedo, koliko neprespanih noči ob risalni mizi in svinčniku, koliko študiranja in debat, pa poskusov, pogosto tudi zelo dragih, je potrebno, da se pride do željenega rezultata. In ko je že vse to delo za inovatorjem, sledijo še številna pota za registriranje patenta, ki se pogosto končajo šele po več letih ter s stroški, ki so le nekaj manjši od nagrade. Na koncu pa neredko uvozimo zastarelejši patent za silne vsote. Da bi se stvari obrnile na bolje, so po moje ob največji pomoči širše družbene skupnosti odgovorne osnove organizacije združenega dela, katerim gre od domačih patentov tudi največji dohodek.

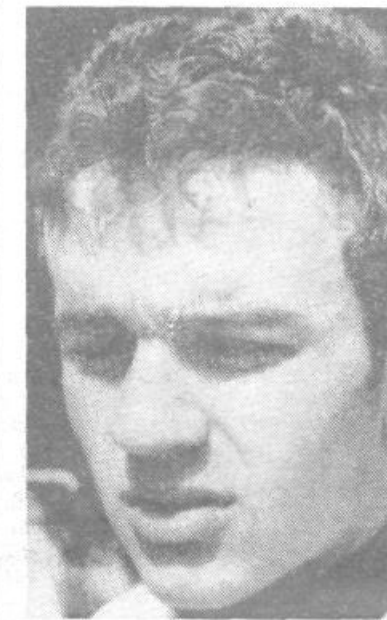
Ljubljana 2000

Martina Polič, 22 let: Priznati moram, da sem o projektu Ljubljana 2000 v dnevnem časopisju precej brala, da pa mi konkretni izgled ljubljanske bodočnosti ni poznan. Vsekakor pa se mi zdi pomembno zaprtje najožjega centra mesta za ves promet, kakor naj bi bilo že z začetkom sedanjega prometnega režima. Ne vem, zakaj se že tedaj niso odločili za takšno varianto. Morda je vzrok tudi v tem, ker se vedno nimamo ljubljanske obvoznice, ki pa jo sedaj končno gradimo prav po našem delu. Prav lepo bi bilo tudi videti čolnarje na Ljubljanici, pa fujakarje, če bi že prišlo do zaprtja centra.

Znano je, da so se tudi poslednje obljube avtomobilskih velikanov o pripravnih električnih baterijah za pogon osebnih vozil izjavile. Vendar gre pri tem za zahtevne relacijskih voženj. Zakaj torej ne bi naredili mestni avto, zakaj obstajajo realnejše možnosti. Razbremenitev energetske bilance in čistejšje ozračje sta samo dva od številnih faktorjev, ki bi Ljubljano v letu 2000 naredili lepšo, čistejšjo, ter z manj pomanjkanja parkirnih prostorov.

Komunalci gor, komunaci dol

Boris Stih, 21 let: Komunalno gospodarstvo kot dejavnost posebnega družbenega pomena mora postati ena prednostnih gospodarskih panog, zato da bo zares tekoče lahko izpolnjevalo občano-ve in delavčeve potrebe, ter omogočalo hitrejši gospodarski razvoj mesta. V prvi vrsti bi bilo potrebno letno in tekoče načrtovati iz leta v leto naraščajoče potrebe, za srednjeročno in dolgoročno načrtovanje, sprtno preverjanje sprejetih in opravljenih nalog. Slabo organizirano komunalno gospodarstvo je v Ljubljani onemogočalo počanjejše gospodarsko

rast, zato mu je nujno potrebno začrtati dolgoročno usmeritev. Nujno bi bilo tudi analizirati, kako posamezne delovne in temeljne komunalne organizacije v resnici opravljajo svoje delo. Položaj in vpliv komunalnega delavca mora prerasti zgolj podjetniško miselnost v klasičnem pomenu besede v opravljanju dejavnosti širšega družbenega pomena, kar pomeni potrebo za uveljavljanjem novih družbeno-ekonomskih odnosov tudi na komunalnem področju dela.

Mladi, ki ostajamo

Lepo je v naši domovini biti mlad...

Tzok Deržič, 24 let: Res je, kar poje mladinska himna. Zakaj vsak mlad človek je lahko ponosen, da živi v družbeni ureditvi, kot je samoupravna socialistična ureditev. V vsakem trenutku pa se moramo zavedati, da je socializem le prehodna stopnja do komunizma, ena številnih postaj, ki niso namenjene za počitek. Prav nasprotno. Potrebno je vložiti še obilo dela, zalaganja in samopožrtvovanja, graditi družbeno zavest in odgovornost, ter izkoreniniti vse negativne pojave v naši družbi. Razvijanje čuta do odgovornosti pomeni vsekakor tudi pomemben gospodarsko-politični moment, posebno še v sedanjem težkem mednarodnem položaju. Pri tem bi poudaril, da se mi zdi neodgovorno povečevanje proizvodnje brez povečevanja učinkovitosti, ali celo brez ohranitve poprečne učinkovitosti. Kajti to pomeni le začasno pospeševanje gospodarskega in družbenega razvoja. Zaradi tega je toliko bolj zaželeno stališče posameznikov, ki dajejo prednost klasični proizvodnji ob nizki produktivnosti za razliko od zrelih in praviloma produktivnejših samoupravljavcev v samoupravno, tehnološko, organizacijsko in dohodkovno urejenih temeljih organizacijah združenega dela in progresivnih sil.

Tone Gerjol, 21 let: Želim ostati na očetovi kmetiji. Sedaj imam vse pogoje za to, od posodobljenega hleva in silosov do traktorja. Za delo želim prijeto predvsem pri živini, žal pa se tu stalno pojavlja problem krmiljenja. Sušna leta, kot je to, ki se pravkar izteka nam križajo načrte, saj ni dovolj krmila za vse leto. Tako bo marsikateri nedorasli rep žalostno končal v klančnici brez posebnega dobička tako za kmetijo, kot za širšo skupnost. Nakup krmil pa je še neugodnejši, saj so očitno predraga. To še posebno velja za umetna krmila, kateri vsi kmetje množično opuščamo. Poleg cene namreč znatno vplivajo tudi na kvaliteto mesa.

Na račun živinoreje pa seveda trpi poljedelstvo. Tako imam pretežno površino polj že nekaj let neobdelanih, ter jih koristim le kot travnike. Ni in ni pravih delavnih rok za pomoč, saj se vsi bojijo trdega dela od ranega jutra do trdne noči. Seveda je tako tudi z ženami težko. Tu se bo moralo še precej napraviti tudi v praksi, saj govorjenje ni dovolj. Mnogi mladi so že odšli, ker niso našli ustreznih pogojev kmetovanja, stimulacije za vse delavne sote, nedeležje in praznike in podobno. Ti se prav gotovo v nezgodno bodo več vrnili. Resnično pa se bojim, da jih bo odšlo še kar precej.